

718252
Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8129 Dep
0032 OSLO

Vår referanse
13/00074-1

Dato
4. februar 2013

KOMMENTARER TIL STORTINGSMELDING NR 10: GOD KVALITET – TRYGGE TJENESTER

Den norske tannlegeforening – NTF - ønsker å gi følgende kommentarer til meldingen:

Meldingen er meget bredt anlagt med varierende implikasjon på forskjellige yrkesgrupper og virksomheter. Regjeringens mål er angitt som bedre pasientsikkerhet, mer brukervennlige tilbud og kvalitetsforbedring. Meldingen bærer preg av å fokusere på sykehus og helseorganisasjoner, og NTF ønsker å gi kommentarer fra tannlegers ståsted.

GENERELT

Kvalitet er et vidt begrep, og har mange fasetter. Det sentrale temaet er kunnskap, vurderingsevne basert på kunnskap, og evnen til å omsette kunnskap i praksis. Eksisterende lovgivning er i støpeskjeen, noe NTF hilser velkommen ettersom deler av lovgivningen fremdeles baserer seg på papirsamfunnet. Elektronisk sikkerhet kan programmeres på flere nivåer, og det finnes i dag et nærmest ubegrenset antall løsninger når programleverandørene får entydige, kvalitetssikrede og omforente bestillinger.

PASIENTSIKKERHET OG PERSONVERN

Et av NTFs anliggender er å endre balansen mellom personvern og pasientsikkerhet i retning av pasientsikkerhet som et ledd i styrking av utøvelse av faglig kvalitet. NTF leser stortingsmeldingen slik at pasientsikkerheten ivaretas best gjennom at pasientdata tilgjengeliggjøres for behandlende helsepersonell ved dokumenterbart behov. Dette inntrykket forsterkes ved gjennomlesning av forslaget til endring av forskrift for behandling av helseopplysninger i nasjonal database for elektroniske resepter. NTF støtter dette forslaget som et skritt på veien mot at helseopplysninger etter samtykke kan hentes av forskjellige behandlere ved dokumenterbart behov – og ikke bare i akutsituasjoner, men også som læringsverktøy.

ØKONOMI

Kvalitet i helsetjenesten måles ofte i økonomiske resultater slik at økonomien kan overstyre faglige kvalitetskrav. NTF ønsker å påpeke behovet for å tone ned sosialøkonomiske parametere til fordel for kvalitetssikring av bemanning, utstyr og kompetanse.

IKT – eRESEPT OG KJERNEJOURNAL.

Det foregår i øyeblikket en utredning i Europakommisjonen om sterkere personvern og kontroll av pasientdatasikkerhet. NTF er ikke sikker på at dette vil bidra til bedre kvalitet for pasientbehandling og pasientsikkerhet. Foreningens mening er at kvalitetsforbedring innenfor dagens helsevesen mye dreier seg om styrket samhandling, tilgang på pasientinformasjon ved behov og enhetlig journalføring samt kvalitetssikret elektronisk tilgangsstyring.

Kvalitet på behandling økes ved at tilgang på pasientenes helseopplysninger kan innhentes på bredest mulig basis, regionalt eller nasjonalt. Dette er forenlig med ønsket om at pasientene selv skal kunne ha innsyn i egen journal og gjennom dette ha en aktiv brukerrolle.

HELSETJENESTER

Kvaliteten på helsetjenester kan forbedres på flere måter: Blant annet gjennom etter- og videreutdanning og gjennom erfaringsbasert læring. Det siste kan gjøres enda bedre gjennom tilgang på anonymiserte journalkasus med prognosevurderinger og observasjonstid. Både egne og andres erfaringer kan være snarveien til bedret kvalitet i helsetjenester. Derfor vil et felles system kunne gi store kliniske gevinster og være med på å korrigere eventuelle behandlingmessige systemfeil.

RESULTATER

I utredningen presenteres et 5-årig nasjonalt program for pasientsikkerhet som et tiltak for å forbedre og utvikle fagprosedyrer og nasjonale faglige retningslinjer. NTF vil støtte dette, men mener at fokus på ledere ikke må overskygge insitantet for en felles interesse i alle ledd for å levere god faglig kvalitet og oppleve gleden ved å gjøre nettopp det. Kvalitet skal rapporteres med faste parametre; samtidig vil et åpent faglig miljø med tilgang på erfaringsbasert og dokumentert tidligere behandling kunne styrke faglig trygghet og sikkerhet og øke kunnskaps- og behandlerkvaliteten på kort tid. Det vil også øke følelsen av eierskap i kvalitetsarbeidet.

KVALITETSINDIKATORER

Kvalitetsindikatorer for prosedyrer er enklere å definere enn indikatorer for utvist kvalitetsbehandling. Arbeid med utvikling av kvalitetsindikatorer må derfor også basere seg på dokumentert erfaring og synlig forbedringspotensial.

TANNHELSETJENESTEN

Det vises på side 30 til Forbrukerrådets undersøkelse fra 2011 om tannlegers behandlingforslag for samme pasienter. Den registrerte variasjonen var ikke basert på journalnedtegnelser men på rene

behandlingsforslag. Det kan derfor ikke trekkes dramatiske konklusjoner fra denne undersøkelsen, ettersom forslagene ble gitt etter undersøkelse, anamnese og samtaler med pasienten. Den viser likevel at det er forbedringspotensial i mange behandlingssammenhenger og at kvalitet ikke nødvendigvis er det samme som et fast behandlingstilbud men et kvalitetssikret og individuelt tilpasset og omforent tilbud. Også her er erfaringsbasert kunnskap med på å øke kvaliteten på vurderingen og behandlingen. NTF støtter tiltak som forbedrer kvaliteten i behandlingstilbudet.

I samme underkapittel er det anført at den offentlige tannhelsetjenesten besitter begrenset kunnskap om effekten av diagnostikk, behandling og forebyggende innsats. Det korrekte er at den offentlige tannhelsetjenesten har begrensede verktøy for å rapportere kvalitet ut over årlig innsendte KOSTRA-tall som blant annet angir tannstatus og kariesfrihet på en del alderskohorter. Et kodeverk med prosedyrekoder og diagnosekoder vil være et godt hjelpemiddel, under forutsetning av at kan brukes av flere enn bare tannleger.

PASIENT- OG BRUKERTILFREDSHET

Pasienter må orienteres om sin situasjon og de behandlingstilbud som foreligger. Helsetjenesten skal være et servicetilbud tilpasset pasientens behov og muligheter.

KONKLUSJON

NTF ser kvalitetsarbeidet tre hovedmomenter i kvalitetsarbeid

- Elektronisk samhandling i hele helsevesenet
- Erfaringsbasert omforent behandlingstilbud
- Pasientinvolvering og serviceholdning
- Nedtoning av sosialøkonomiske momenter i helsevesenet.

Med vennlig hilsen
Den norske tannlegeforening

Camilla Hansen Steinum
President

Aril Jul Nilsen

Fagsjef